

have, maatte optages — og bibeholde den, af Hensyn til at Husbonderne gennem Paategningen opnaa en Betyggelse mod, at det Lyende, som ved Kontraktens Stiftelse er tilfunds at forblive den tro og derfor indrømmer Paategningen, senere skifter Sind og tager anden Tjeneste som Lyende, eller om det bør anbefales at erstatte Reglerne i § 7, der, saaledes som de foreligge, ikke synes at være formaalsstjenlige, ved andre, der tillige ere mere simple, mindre indviklede. Da Fiktionen efter § 6, hvis Anvendelighed, som ovenfor fremstillet, allerede er begrænset ved kun at gjælde i Tilfælde af at Trediemand indgaar en Lyendekontrakt med det Lyende, der ikke er lovlig skilt fra sin Husbond, vilde tabe endmere af sin Betydning, om den skulde staa hen uden et Supplement, der aabner Afgang til at fremtvinge Paategningerne, tro vi at burde tilraade, at man gaar den Vej at ændre Reglerne i § 7. Dette kunde ske paa den Maade, at Husbonden berettiges til at stille det i Paragrafen betegnede Forlangende, efter at Lyendeforholdet er stiftet (eller fornyet), men denne Udvei tør ikke anbefales, da den vilde give ham Afgang til at benytte sig af en Medkontrahents Uvidenhed om den gjældende Ret og forsætlig tilbageholde Forlangendet, indtil Lyendet havde ladet sig fæste af ham. Der skjønnes da ikke at være Andet tilbage, end at gjøre Indførelsen af en Paategning som den i Lovforslaget beskrevne præceptiv i alt Fald for Lyendekontrakter af en vis Varighed, saaledes at saadant Lyendeforhold først da skal være lovlig stiftet, naar saadan Paategning er indført i Studsmaalsbogen (Uffl. Nr. 8.). Ifølge Motiverne til det i forrige Samling forelagte Lovudkast var der ikke fundet tilstrækkelig Anledning til at gaa denne Vej: til som Regel at foreskrive, at Tiden altid skulde fastslaaes ved Paategning i Studsmaalsbogen, men det indrømmedes dog, „at Tilstedeværelsen af et saadant skriftligt Grundlag i mange Tilfælde kunde være hensigtsmæssig, dog at dets Fornødenhed i høi Grad maa afhænge af de særlige Forhold og navnlig af Lyendeforholdets Længde;“ af denne Betragtning udgik da det dengang forelagte Lovforslags § 8, 1ste Stykke, saalydende: „Indgaas Lyendeforholdet paa længere Tid end 1/2 Aar, skal der derom oprettes og i Studsmaalsbogen indføres skriftlig Kontrakt; forsjønnes dette, anses Lyendeforholdet som ikke stiftet paa nogen vis Tid, jfr. Lov 10de Mai 1854 § 9.“ Er man først saavidt, ses det ikke, hvilken Betænkelse det skulde have at gaa det Skridt videre, at gjøre det til Regel for alle Lyendeforhold, der indgaas paa mindst 1/2 Aar, at deres Stiftelse skal vitterliggjøres ved otmeldte Paategning i Studsmaalsbogen, der ikke behøver at betegnes som en skriftlig Kontrakt, men snarere bør opfattes som en Tilfælselse af begge Parter, at Lyendekontrakten er indgaaet for den i Paategningen nævnte Tid

(Ændringsforslag Nr. 9), til Bitterlighed for Enhver, at han gjør Indgrib i en Husbonds Ret ved at fæste Boghaveren fra et Tidspunkt, der ligger indenfor den angivne Tid. Skulde det indvendes, at man med samme Tøje kunde gaa videre og videre nedad i Forbringerne med Hensyn til Lyendeforholdets Længde, svarer Mindretallet, dels at Lyendekontrakter paa kortere Tid end 1/2 Aar formentlig ere ualmindelige udenfor Kjøbenhavn, og at der ikke skjønnes at være Anledning for Samfundet til at lægge an paa at forstaae saa løse Forhold som Lyendeforhold af en (Lyendelovens § 10) eller nogle faa Maaneders Varighed anden eller større Retsskævtelse, end Lovgivningen i Almindelighed yder enhver Kontrakt, som ikke strider mod Lov eller Ærbarhed, dels at det vel maa mærkes, at dog Reglerne i § 5 komme til Anvendelse paa alle Lyendeforhold ligesom efter Lovforslaget, og ligesaa Fiktionen efter § 6, naar Parterne enes om Paategning; den Ændring, der foretages, naar Mindretallets Forslag Nr. 8 vedtages, er ifkun den, at alle Lyendeforhold paa mindst 1/2 Aar ubetinget opnaa den ved Fiktionen tilfugtede yderligere Beskyttelse. — I formeldte Motiver fremstattes den Betænkelse, at „da der ved Lyendeforhold paa kortere Tid neppe kunde foreskrives nogen anden Følge af en Undladelse af at efterkomme en lovbestemt Forpligtelse til at have skriftlig Kontrakt end den, at Forholdet negtedes Anerkjendelse som Lyendeforhold, staar det til at besværgte, at en saadan Ordning i Virkeligheden vilde forandre de fleste Lyendeforhold paa kortere Tid til blotte Arbejdsforhold, et Resultat, som i det Hele vilde være skadeligt haade for Husbonden og Lyendet.“ En lignende Indvending kunde reises mod Mindretallets Ændringsforslag Nr. 8, men vi anse den ikke for sær vægtig, thi, naar det bliver Lovregel, at intet Lyendeforhold paa mindst 1/2 Aar kan stiftes uden saadan skriftliggjørelse som anført, har Lyendet kun Valget mellem at gaa ind paa Paategningen eller opgive at søge Tjeneste som Lyende paa saa lang Tid, og dets egen Interesse, Sikkerheden for at have en fast Tjeneste og opnaa de Goder, hvilke Stillingen som Lyende alene skaffer det, saasom Nydelse af Solnen og Underhold, uanset at det bliver udygtigt til at yde Bederlaget fra sin Side, Tjenesten, vil formentlig i Almindelighed lede det til at underkaste sig Paategningen, der retlig ikke binder det stærkere end selve den Kontrakt, det indgaar, fremfor at indgaa paa et løst Arbejdsforhold. Saader man det derimod med Lovforslaget i alle Tilfælde hero paa Parternes Overenskomst, om Paategning skal bruges eller ei, vil Lyendet ialtsald leetelig være tilbøieligt til at negte den, naar Tilstanden er den, at der er større Begjer efter Lyende end Tilbud. — Forfaavidt Lovforslagets § 7 endvidere indeholder Bestemmelser om Lyendets gjenfærdige Ret til at fordrø Paategningen og om Følgerne af Husbondens Vægning, forekomme